

Ieremia 33 – Restaurarea lui Israel și Legământul

Domnului cu David și Leviții

33:1-3 – Am să-ți descopăr lucruri NOI...dar doar dacă Mă vei chema!

Suntem în ultimul capitol din cea mai luminoasă secțiune a cărții.V.1 ne înștiințează că acest mesaj este primit de Ieremia după evenimentele din cap.33. El este tot închis în curtea temniței. Este posibil ca și cap.30-31 să fi fost revelate lui Ieremia tot în ultimii ani de domnie a lui Zedechia. Nu cred că greșim dacă presupunem că profețiile din cap.30-31 i-au fost revelate lui Ieremia înainte de cap.32, și deci și înainte de cap.33. Nu este întâmplător că pe ultima sută de metri înaintea judecății finale, Domnul îl întâmpină pe Ieremia cu aceste promisiuni. Prin aceste promisiuni, sufletul lui Ieremia și al rămășiței credincioase, va supraviețui după trauma din anul 586 d.H. De ce ar fi importantă ideea cronologiei în această secțiune a cap.30-33? Din pricina v.3. Într-adevăr, în v.2, Domnul Se prezintă pe Sine lui Ieremia ca *Cel care face aceste lucruri, care le urzește și le înfăptuiește, El, al cărui Nume este Domnul*. Despre ce lucruri e vorba? Despre lucrurile viitoare de care i-a vorbit deja în cap.30-32, despre aducerea restaurării finale, după aducerea judecății. Domnul face aceste lucruri, Domnul le urzește, Domnul le înfăptuiește. E vorba de un plan precis, conceput în detaliu de Însuși Domnul, și pe care Însuși Domnul îl va duce la îndeplinire. Nu e vorba de un plan omenesc, de intuițiile lui Ieremia. Și nici nu e vorba de o simplă reacție din partea Domnului sau de ceva pe care El îl îngăduiește. E vorba de un plan conceput în Sine și dus la îndeplinire de Însuși Domnul! V.3 deci leagă mesajul din cap.33 de profețiile din cap.30-32. Mesajul Domnului despre vremea restaurării nu este încă complet. Domnul mai are lucruri să descopere lui Ieremia despre vremea restaurării. Și nu e vorba de reluarea unor aspecte sau de niște mici detalii noi. E vorba după cum ne spune v.3 de lucruri MARI și de lucruri NOI, ascunse până în prezent inimii lui Ieremia. Iată de ce este importantă cronologia din cap.30-33. Căci ar însemna că în cap.33 găsim niște lucruri MARI care nu sunt revelate în cap.30-32. Dar până acum am avut lucruri suficiente de MARI ca venirea lui Mesia-David, ca reabilitarea lui Efraim, ca Noul Legământ! Cu toate acestea Domnul mai are de descoperit lucruri NOI, și lucruri MARI despre acele vremuri. Se pare că vinul cel bun este

lăsat la urmă, în capitolul 33. E singurul capitol din această secțiune introdus de acest tip de introducere. Domnul stârnește curiozitatea lui Ieremia și insistă în mod explicit pe noutatea și importanța lucrurilor pe care vrea să i le descopere. Dar Domnul nu i le poate descoperi oricum. El condiționează această descoperire de căutarea lui Ieremia: cheamă-Mă și-ți voi răspunde. Aceste lucruri noi sunt atât de valoroase încât nu pot fi descoperite oricum lui Ieremia. Acesta nu le poate primi de-a gata cum s-ar spune. El trebuie să intre într-un proces activ de căutare, să se roage, să cheme pe Domnul pentru a-l lumina. Simpla primire a conținutului profeției nu pare suficientă. Ieremia are nevoie de o lumină specială pentru a înțelege lucrurile ascunse din profeție. Or până acum Domnul nu l-a condiționat pe Ieremia în felul acesta. El primea pur și simplu mesajele din partea Domnului. Dar acest mesaj e special. Primirea lui necesită o căutare specială, iar înțelegerea lui necesită o iluminare specială. Ieremia cu toate cunoștințele acumulate până acum nu poate discerne ușor gândurile Domnului din această profeție. Are nevoie de smerenie, de căutare, de implorarea a lui Dumnezeu. La fel cum Domnul va aduce poporul din robie doar atunci când acesta Îl va chema (vezi Ier.29:12), la fel Domnul va descoperi aceste lucruri noi lui Ieremia doar dacă acesta Îl va chema pe Domnul în ajutor. După cum în Ieremia 15, Domnul avea să-i vorbească din nou lui Ieremia doar dacă acesta avea să se întoarcă la Domnul, la fel și acum Domnul îi va revela lui Ieremia tainele Sale doar dacă acesta va chema Numele Domnului. Domnul îl încredințează pe Ieremia că e vorba de lucruri mari, de o importanță deosebită. De asemenea îl încredințează că sunt lucruri pe care el nu le cunoaște încă. Ieremia nu trebuie să se grăbească în a spune: da, știam deja! El nu trebuie să înglobeze profeția din Ieremia 33 în ceea ce deja știe. El trebuie să fie deschis la NOU, la întâlnire cu lucruri absolut noi, care nici nu i-au trecut prin minte până acum. Dar despre ce să fie vorba? Și noi suntem curioși. Dar condiția din v.3 este valabilă și pentru noi. Cu mult mai mult pentru noi. Ne trebuie o smerenie specială, o căutare specială să primim gândul divin. Căci ce este atât de nou în acest capitol? La o primă citire pare a fi vorba de același vremuri de restaurare, de reîntoarcerea lui Israel în țară, de ridicarea lui Mesia, Odrasla lui David. Până acum nimic nou? Ce este totuși nou în acest capitol?

33:4-13 – Lucrurile noi au în vedere tot vremea restaurării lui Israel

Conjuncția CĂCI din v.4 ne arată clar că aceste lucruri noi sunt legate de vremurile de restaurare. Domnul anunță din nou că va întoarce pe prinșii de război în țară, că Domnul va aduce restaurarea Ierusalimului, că viața normală și plină de bucurie a poporului va fi reluată. Dar întâi va veni JUDECATA din pricina păcatului (v.5). apoi vindecarea (v.6), repatrierea (v.7) și iertarea păcatelor (v.8). nu e vorba doar de o simplă readucere în țară. E vorba de vindecarea unei națiuni. Dar această vindecare nu e posibilă fără iertarea păcatelor. Totuși, până acum nu pare că avem nimic nou. În cap.30-31 găsim și judecata, și vindecarea, și iertarea păcatelor, și întoarcerea în țară, și restaurarea Ierusalimului. Primele lucruri mai noi pare că le găsim în v.9:

- Cetatea acasta va fi pentru Mine o pricină de laudă și de slavă printre toate neamurile pământului. Ele vor afla tot binele pe care li-l voi face și vor rămânea mirate și uimite de toată fericirea pe care le-o voi da.

Informații despre neamuri am găsit și în cap.30 și în cap.31. În cap.30 neamurile vrăjmașe lui israel vor fi pedepsite. În cap.31 Domnul poruncește ca vremea restaurării lui Israel să fie vestită MAI DINAINTE la neamuri, și ne anunță că Israel va fi în fruntea Neamurilor. Acum avem informații despre cum vor reacționa Neamurilor când vor vedea restaurarea lui Israel. În primul rând observăm că vor mai fi neamuri pe pământ. Deci nu vor fi nimicite toate. Doar o parte din ele. Cele care vor rămânea, vor afla de toată această restaurarea fabuloasă a lui Israel. Se vor uimi și se vor mira. Deja facem conexiuni cu Ieremia cap.3, Ieremia cap.16. În Ieremia cap.4 ni se anunță că toate Neamurile vor căuta atunci pe Domnul la Ierusalim. În cap.16 ni se descoperă trezirea Neamurilor. Când vor vedea restaurarea lui Israel, toate Neamurilor vor alerga la Domnul și vor spune: Cum am putut să ne închinăm Domnului. Cum am putut să vedem o minciună? Vindecarea lui Israel aduce vindecarea Neamurilor. Deja necesitatea miei de ani devine și mai clară. Căci e vorba de o convertire a Neamurilor. Dacă am fi deja în realitatea Noului Ierusalim, în trupuri de slăvă, unde ar mai fi convertirea și unde ar mai fi minunea trezirii spirituale a Neamurilor? Ne aducem și de alte profeții din Isaia și din Ezechiel, și de la finalul lui

Zaharia. Toate insistă că la vederea restaurării fabuloase a lui Israel, Neamurile se vor îngrămădi să caute pe Domnul la Ierusalim. Să ne aducem aminte doar de câteva profeții din Isaia:

1. Proorocia lui Isaia, fiul lui Amoț, asupra lui Iuda și asupra Ierusalimului.
2. Se va întâmpla în scurgerea vremurilor că muntele Casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte; se va înălța deasupra dealurilor, **și toate neamurile se vor îngrămădi spre el.**
3. **Popoarele se vor duce cu grămada la el și vor zice: „Veniți să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne învețe căile Lui, și să umblăm pe cărările Lui.”** Căci din Sion va ieși Legea, și din Ierusalim, cuvântul Domnului.
4. El va fi Judecătorul **neamurilor**, El va hotărî între **un mare număr de popoare**; așa încât din săbiile lor își vor făuri fiare de plug, și din sulilele lor cosoare; niciun popor nu va mai scoate sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța războiul. –
5. Veniți, casă a lui Iacov, să umblăm în lumina Domnului! –

(Isaia cap.2)

1. Apoi o Odraslă va ieși din tulpina lui Isai, și un Vlăstar va da din rădăcinile lui.
2. Duhul Domnului Se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul.
3. Plăcerea Lui va fi frica de Domnul; nu va judeca după înfățișare, nici nu va hotărî după cele auzite,
4. ci va judeca pe cei săraci cu dreptate și va hotărî cu nepărtinire asupra nenorociților țării; va lovi pământul cu toiagul cuvântului Lui, și cu suflarea buzelor Lui va omorî pe cel rău.
5. Neprihănirea va fi brâul coapselor Sale, și credincioșia, brâul mijlocului Său.
6. „Atunci lupul va locui împreună cu mielul, și pardosul se va culca împreună cu iedul; vițelul, puiul de leu și vitele îngrășate vor fi împreună, și le va mâna un copilaș;
7. vaca și ursoaica vor paște la un loc, și puii lor se vor culca împreună. Leul va mânca paie ca boul,
8. pruncul de țâță se va juca la gura bortei năpârcii, și copilul înțârcat va băga mâna în vizuina basilicului.
9. Nu se va face niciun rău și nicio pagubă pe tot muntele Meu cel sfânt; căci pământul va fi plin de cunoștința Domnului, ca fundul mării de apele care-l acoperă.

10. În ziua aceea, ***Văstarul lui Isai va fi ca un steag pentru popoare; neamurile se vor întoarce la El, și slava va fi locuința Lui.***”

11. În același timp, Domnul Își va întinde mâna a doua oară ca să răscumpere rămășița poporului Său risipit în Asiria și în Egipt, în Patros și în Etiopia, la Elam, la Șinear și la Hamat, și în ostroavele mării.

12. El va înălța ***un steag pentru neamuri***, va strânge pe surghiuniții lui Israel și va aduna pe cei risipiți ai lui Iuda de la cele patru capete ale pământului.

13. Pizma lui Efraim va înceta, și vrăjmașii lui Iuda vor fi nimiciti; Efraim nu va mai fi gelos pe Iuda, și Iuda nu va mai fi vrăjmaș lui Efraim,

14. ei vor zbura pe umărul filistenilor la apus, și vor jefui împreună pe fiii răsăritului. Edom și Moab vor fi prada mâinilor lor, și fiii lui Amon le vor fi supuși.

15. Domnul va seca limba mării Egiptului, Își va ridica mâna asupra Râului în mânia Lui, îl va împărți în șapte pâraie, așa că îl vor putea trece încălțați.

16. Și va fi un drum pentru rămășița poporului Său care va mai rămâne în Asiria, cum a fost pentru Israel în ziua când a ieșit din țara Egiptului.

(Isaia 11)

1. Căci Domnul va avea milă de Iacov, va alege iarăși pe Israel și-i va aduce iarăși la odihnă în țara lor; ***străinii se vor alipi de ei și se vor uni cu casa lui Iacov.***

2. ***Popoarele îi vor lua și-i vor aduce înapoi la locuința lor***, și casa lui Israel ***îi va stăpâni*** în țara Domnului ca robi și roabe. Vor ține astfel robi pe cei ce-i robiseră pe ei și vor stăpâni peste asupritorii lor.

(Isaia 14)

18. În vremea aceea, vor fi cinci cetăți ***în țara Egiptului*** care vor vorbi limba Canaanului și vor jura pe Domnul oștirilor: una din ele se va numi cetatea nimicirii!

19. Tot în vremea aceea va fi un altar pentru Domnul în țara Egiptului, și la hotar va fi un stâlp de aducere aminte pentru Domnul.

20. Acesta va fi pentru Domnul oștirilor un semn și o mărturie în țara Egiptului. ***Ei vor striga către Domnul din pricina asupritorilor, și El le va trimite un mântuitor și un apărător care să-i izbăvească.***

21. **Atunci Domnul Se va descoperi egiptenilor, și egiptenii vor cunoaște pe Domnul în ziua aceea. Vor aduce jertfe și daruri de mâncare, vor face juruințe Domnului și le vor împlini.**

22. Astfel, Domnul va lovi pe egipteni, îi va lovi, dar îi va tămădui. **Ei se vor întoarce la Domnul, care-i va asculta și-i va vindeca.**

23. În aceeași vreme, va fi un drum care va duce din Egipt în Asiria: asirienii se vor duce în Egipt, și egiptenii, în Asiria, și egiptenii împreună cu asirienii vor sluji Domnului.

24. **Tot în vremea aceea, Israel va fi al treilea, unit cu Egiptul și cu Asiria, ca o binecuvântare în mijlocul pământului.**

25. **Domnul oștirilor îi va binecuvânta și va zice: „Binecuvântat să fie Egiptul, poporul Meu, și Asiria, lucrarea mâinilor Mele, și Israel, moștenirea Mea!”**

(Isaia 19)

9. Domnul oștirilor a luat această hotărâre, ca să rușineze mândria a tot ce strălucește și să smerească pe toți cei mari ai pământului:

10. Străbateți țara, ca Nilul, niciun brâu nu te mai strânge, fiica Tarsisului! Nu mai este niciun jug!

11. Domnul Și-a întins mâna asupra mării; a făcut să tremure împărății; a poruncit nimicirea cetățuilor Canaanului

12. și a zis: „De acum nu te vei mai bucura, fecioară necinstită, fiica Sidonului! Scoală-te și treci în țara Chitim; dar nici acolo nu vei avea odihnă.”

13. Iată pe haldei, care nu erau un popor, locuitorii aceștia ai pustiului, cărora asirianul le-a întemeiat o țară; ei înalță turnuri, surpă casele împărătești ale Tirului, le prefac în dărâmături.

14. Bociți-vă, corăbii din Tarsis! Căci cetățuia voastră este nimicită.

15. În vremea aceea, Tirul va fi dat uitării **șaptezeci de ani**, cât ține viața unui împărat, **dar după șaptezeci de ani**, se va întâmpla Tirului ca și curvei despre care vorbește cântecul:

16. „Ia harpa și străbate cetatea, curvă dată uitării; cântă bine, cântă-ți cântecele de mai multe ori, ca iarăși să-și aducă lumea aminte de tine.”

17. Tot așa, **după șaptezeci de ani, Domnul va cerceta Tirul**, și se va întoarce iarăși la câștigul lui; va avea legături cu toate împărățiile lumii de pe fața pământului;

18. dar câștigul și plata lui vor fi închinat Domnului, nu vor fi nici strânse, nici păstrate; ci câștigul lui va aduce celor ce locuiesc înaintea Domnului o hrană îmbelșugată și haine strălucite.

(Isaia 23)

15. Proslăviți, dar, pe Domnul în locurile unde strălucește lumină, lăudați Numele Domnului Dumnezeului lui Israel, în ostroavele mării! –

16. De la marginile pământului auzim cântând: „Slavă Celui Neprihănit!” Dar eu zic: „Sunt pierdut! Sunt pierdut! Vai de mine! Jefuitorii jefuiesc, jefuitorii se înverșunează la jaf.”

17. Groaza, groapa și lațul vin peste tine, locuitor al țării!

18. Cel ce fuge dinaintea strigătelor de groază cade în groapă, și cel ce se ridică din groapă se prinde în laț; căci se deschid stăvilarele de sus și se clatină temeliiile pământului!

19. Pământul se rupe, pământul se sfărâmă, pământul se crapă,

20. pământul se clatină ca un om beat, tremură ca o colibă; păcatul lui îl apasă, cade, și nu se mai ridică.

21. **În ziua aceea**, Domnul **va pedepsi în cer oștirea de sus**, iar **pe pământ pe împărații pământului**.

22. Aceștia vor fi strânși ca prinși de război și puși într-o temniță, vor fi închiși în gherle și, după un mare număr de zile, vor fi pedepsiți.

23. Luna va fi acoperită de rușine, și soarele, de groază; căci Domnul oștirilor va împărăți pe muntele Sionului și la Ierusalim, strălucind de slavă în fața bătrânilor Lui. –

Capitolul 25

1. Doamne, Tu ești Dumnezeul meu; pe Tine Te voi înălța! Laud Numele Tău, căci ai făcut lucruri minunate; planurile Tale făcute mai dinainte s-au împlinit cu credincioșie.

2. Căci ai prefăcut cetatea (Babilon) într-un morman de pietre, cetățuia cea tare, într-o grămadă de dărâmături; cetatea cea mare a străinilor este nimicită, și niciodată nu va mai fi zidită.

3. De aceea Te slăvesc popoarele puternice, și cetățile neamurilor puternice se tem de Tine.

4. Căci Tu ai fost un loc de scăpare pentru cel slab, un loc de scăpare pentru cel nenorocit în necaz, un

adăpost împotriva furtunii, un umbrar împotriva căldurii; căci suflarea asuprașilor este ca vijelia care izbește în zid.

5. Cum domolești căldura într-un pământ arzător, așa ai domolit zarva străinilor; cum este înăbușită căldura de umbra unui nor, așa au fost înăbușite cântările de biruință ale asuprașilor. –

6. Domnul oștirilor pregătește **tuturor popoarelor**, pe muntele acesta, un ospăț de bucate gustoase, un ospăț de vinuri vechi, de bucate miezoase, pline de măduvă, de vinuri vechi și limpezite.

7. Și, pe muntele acesta, **înlătură marama care acoperă toate popoarele și învelitoarea care înfășoară toate neamurile;**

8. nimicește moartea pe vecie: Domnul Dumnezeu șterge lacrimile de pe toate fețele și îndepărtează de pe tot pământul ocara poporului Său; da, Domnul a vorbit.

9. În ziua aceea vor zice: „Iată, acesta este Dumnezeul nostru în care aveam încredere că ne va mântui. Acesta este Domnul în care ne încredeam; acum, să ne înveselim și să ne bucurăm de mântuirea Lui!”

(Isaia 24b-25a)

1. **Ascultați-Mă, ostroave! Luați aminte, popoare depărtate!** Domnul M-a chemat din sânul mamei și M-a numit de la ieșirea din pântecul mamei.

2. Mi-a făcut gura ca o sabie ascuțită, M-a acoperit cu umbra mâinii Lui; și M-a făcut o săgeată ascuțită, M-a ascuns în tolba Lui cu săgeți.

3. „Și mi-a zis: „Israele, tu ești robul Meu în care Mă voi slăvi.”

4. Și eu mă gândeam: „Degeaba am muncit, în zadar și fără folos mi-am istovit puterea. Dar dreptul meu este la Domnul, și răsplata mea, la Dumnezeul meu.

5. Și acum, Domnul vorbește, El, care M-a întocmit din pântecul mamei ca să fiu Robul Lui, **ca să aduc înapoi la El pe Iacov și pe Israel, care este încă împrăștiat**; căci Eu sunt prețuit înaintea Domnului, și Dumnezeul Meu este tăria Mea.

6. El zice: „**Este prea puțin lucru** să fii Robul Meu ca să ridici semințiile lui Iacov și să aduci înapoi rămășițele lui Israel. **De aceea, Te pun să fii Lumina neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului.**”

7. Așa vorbește Domnul, Răscumpărătorul, Sfântul lui Israel, către Cel disprețuit și urât de popor, către Robul celor puternici: „**Împărații vor vedea lucrul acesta, și se vor scula, și voievozii se vor arunca**

la pământ și se vor închina, din pricina Domnului, care este credincios, din pricina Sfântului lui Israel, care Te-a ales.”

8. Așa vorbește mai departe Domnul: „La vremea îndurării, Te voi asculta, și în ziua mântuirii, Te voi ajuta; Te voi păzi și Te voi pune să faci legământ cu poporul, să ridici țara și să împarți moștenirile pustiite;

(Isaia 49)

1. Trezește-te, trezește-te! Îmbracă-te în podoaba ta, Sioane! Pune-ți hainele de sărbătoare, Ierusalime, cetate sfântă! Căci nu va mai intra în tine niciun om netăiat împrejur sau necurat.

2. Scutură-ți țărâna de pe tine, scoală-te și șezi în capul oaselor, Ierusalime! Dezleagă-ți legăturile de la gât, fiică, roabă a Sionului!

3. Căci așa vorbește Domnul: „Fără plată ați fost vânduți și nu veți fi răscumpărați cu preț de argint.”

4. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Odinioară, poporul Meu s-a coborât să locuiască pentru o vreme în Egipt; apoi asirianul l-a asuprit fără temei.

5. Și acum, ce am să fac aici – zice Domnul – când poporul Meu a fost luat pe nimic? Asupritorii lui strigă de bucurie – zice Domnul – și cât e ziuaica de mare este batjocorit Numele Meu.

6. ***De aceea poporul Meu va cunoaște Numele Meu;*** de aceea va ști în ziua aceea că Eu vorbesc și zic: „Iată-Mă!”

7. Ce frumoase sunt pe munți picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește pacea, picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește mântuirea, picioarele celui ce zice Sionului: „Dumnezeul tău împărățește!”

8. Iată glasul străjerilor tăi răsună; ei înalță glasul și strigă toți de veselie, căci văd cu ochii lor cum Se întoarce Domnul în Sion.

9. Izbucniți cu toate în strigăte de bucurie, dărâmături ale Ierusalimului! Căci Domnul mângâie pe poporul Său și răscumpără Ierusalimul.

10. ***Domnul Își descoperă brațul Său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor; și toate marginile pământului vor vedea mântuirea Dumnezeului nostru. –***

11. Plecați, plecați, ieșiți din Babilon! Nu vă atingeți de nimic necurat! Ieșiți din mijlocul lui! Curățați-vă, cei ce purtați vasele Domnului!

12. Nu ieșiți cu grabă, nu plecați în fugă, căci Domnul vă va ieși înainte și Dumnezeuul lui Israel vă va tăia calea. –

13. „Iată, Robul Meu va propăși; Se va sui, Se va ridica, Se va înălța foarte sus.

14. După cum pentru mulți a fost o pricină de groază – atât de schimonosită Îi era fața și atât de mult se deosebea înfățișarea Lui de a fiilor oamenilor –

15. **tot așa, pentru multe popoare va fi o pricină de bucurie; înaintea Lui împărații vor închide gura, căci vor vedea ce nu li se mai istorisise și vor auzi ce nu mai auziseră.**”

(Isaia 51)

1. Voi toți cei însetați, veniți la ape, chiar și cel ce n-are bani! Veniți și cumpărați bucate, veniți și cumpărați vin și lapte fără bani și fără plată!

2. De ce cântăriți argint pentru un lucru care nu hrănește? De ce vă dați câștigul muncii pentru ceva care nu satură? Ascultați-Mă, dar, și veți mânca ce este bun, și sufletul vostru se va desfăta cu bucate gustoase.

3. Luați aminte și veniți la Mine, ascultați, și sufletul vostru va trăi: căci Eu voi încheia cu voi un legământ veșnic, ca să întăresc îndurările Mele față de David.

4. Iată, l-am pus martor pe lângă popoare, cap și stăpânitor al popoarelor.

5. Într-adevăr, ***vei chema neamuri pe care nu le cunoști, și popoare care nu te cunosc vor alerga la tine, pentru Domnul Dumnezeuul tău, pentru Sfântul lui Israel, care te proslăvește.***”

(Isaia 55)

3. **Străinul** care se alipește de Domnul să nu zică: „Domnul mă va despărți de poporul Său!” Și famenul să nu zică: „Iată, eu sunt un copac uscat!”

4. Căci așa vorbește Domnul: „Famenilor care vor păzi Sabatele Mele, care vor alege ce-Mi este plăcut și vor stăru în legământul Meu,

5. ***le voi da în Casa Mea și înăuntrul zidurilor Mele un loc și un nume mai bune decât fii și fiice; le voi da un nume veșnic, care nu se va stinge.***

6. Și **pe străinii** care se vor lipi de Domnul ca să-l slujească și să iubească Numele Domnului, pentru ca să fie slujitorii Lui, și pe toți cei ce vor păzi Sabatul, ca să nu-l pângărească, și vor stăru în legământul Meu,

7. îi voi aduce la muntele Meu cel sfânt și-i voi umple de veselie în Casa Mea de rugăciune. **Arderile lor de tot și jertfele lor vor fi primite pe altarul Meu, căci Casa Mea se va numi o casă de rugăciune pentru toate popoarele.**

8. Așa vorbește Domnul Dumnezeu care strânge pe cei risipiți ai lui Israel: **„Voi mai strânge și alte popoare la cei strânși acum din el.”**

(Isaia 56)

1. Scoală-te, luminează-te! Căci lumina ta vine, și slava Domnului răsare peste tine.

2. Căci iată, întunericul acoperă pământul, și negură mare, popoarele; dar peste tine răsare Domnul, și slava Lui se arată peste tine.

3. **Neamuri vor umbla în lumina ta, și împărați, în strălucirea razelor tale.**

(Isaia 60)

8. „Căci Eu, Domnul, iubesc dreptatea, urăsc răpirea și nelegiuirea; le voi da cu credincioșie răsplata lor și voi încheia cu ei un legământ veșnic.

9. Sămânța lor va fi cunoscută **între neamuri**, și urmașii lor, **printre popoare**; toți cei ce-i vor vedea vor cunoaște că sunt o sămânță binecuvântată de Domnul.”

10. „Mă bucur în Domnul, și sufletul Meu este plin de veselie în Dumnezeul Meu; căci M-a îmbrăcat cu hainele mântuirii, M-a acoperit cu mantaua izbăvirii, ca pe un mire împodobit cu o cunună împărătească și ca o mireasă împodobită cu sculele ei.

11. Căci, după cum pământul face să răsară lăstarul lui și după cum o grădină face să încolțească semănăturile ei, așa va face Domnul Dumnezeu **să răsară mântuirea și lauda în fața tuturor neamurilor.**

(Isaia 61)

1. „De dragostea Sionului nu voi tăcea, de dragostea Ierusalimului nu voi înceta, până nu se va arăta mântuirea lui, lumina soarelui și izbăvirea lui, ca o făclie care s-aprinde.

2. **Atunci neamurile** vor vedea mântuirea ta, și **toți împărații**, slava ta; și-ți vor pune un nume nou pe care-l va hotărî gura Domnului.

3. Vei fi o cunună strălucitoare în mâna Domnului, o legătură împărătească în mâna Dumnezeului tău.

4. Nu te vor mai numi „Părăsită” și nu-ți vor mai numi pământul un pustiu, **ci te vor numi**: „Plăcerea Mea este în ea”, și țara ta o vor numi „Beula”, „Măritată”, căci Domnul Își pune plăcerea în tine, și țara ta se va mărita iarăși

(Isaia 62)

Oare de câte ori trebuie să repete Domnul un lucru pentru ca urechea noastră să-l audă? Restaurarea finală a lui Israel prin Mesia va fi văzută de toate Neamurilor și va aduce vindecare Neamurilor. Acestea vor fi încă în întuneric înainte de restaurarea lui Israel. Dar după ce vor vedea vindecarea lui Israel vor fi vindecate și ele! Ieșirea din Egipt și ieșirea din Babilon au însemnat un pas pentru Israel și înălțarea Numelui Său peste popoare. Dar Israel a revenit înapoi în neascultare și Neamurile au rămas idolatre, dar la final nu va mai fi așa. Restaurarea lui Israel va produce în Israel o vindecare pentru totdeauna. Iar vindecarea lui Israel va duce la vindecarea Neamurilor. Ea nu va fi atât de profundă și pentru totdeauna la Neamuri, dar va fi o vindecare reală. Acestea se pot împlini doar în mia de ani care devine ca o prefigurare a realității Ierusalimului ceresc. De reținut că vindecarea popoarelor nu se face prin Biserică ci prin Israel! Deci Biserica doar degustă Noul Legământ și doar degustă din receptivitatea Neamurilor. Mântuitorul îi anunță pe apostoli că vor fi urâți de Israel dar și de toate Neamurile. Nu le vestește nici un triumf al Evangheliei asupra popoarelor. Iar cartea Apocalipsa confirmă acest lucru. Popoarele sunt amăgite de Fiară și continuă să hulească Numele Domnului. Deci doar după restaurarea lui Israel Neamurile vor căuta pe Domnul cu grămada. Am comentat cu altă ocazie conceptul de receptivitate a Neamurilor în cartea Fapte. Pavel nu se așteaptă ca popoare întregi să se convertească la creștinism. Ci receptivitatea Neamurilor este înțeleasă în sensul că oameni dintre Neamuri Îl vor recunoaște pe Hristos Isus, și vor deveni un popor (care de fapt nu este un popor), vor deveni noul popor al Domnului care să stârnească gelozia Neamurilor. Căci era posibil ca nimeni sau foarte puțini dintre Neamuri să creadă în Isus. Dar nu a fost așa. Se estimează că la finalul secolului întâi 2% din Imperiul Roman era creștin. Deci din (aproximativ) 50 de milioane de locuitori, 1 milion era creștin. Din acest milion de creștini majoritatea erau dintre Neamuri. Vorbim deci de mulți dintre Neamuri care s-au întors la Dumnezeu prin Isus. E o receptivitate reală dar nu e vorba de NAȚIUNI întregi care se întorc la Domnul. Acest lucru se va împlini de-abia prin restaurarea finală a lui Israel. Biserica dintre Neamuri doar degustă acea

realitate (atât de bine cunoscută și așteptată de Israel) pentru a face pe Israel gelos. Deci aceea convertirea în masă a popoarelor barbare și procesul de creștinare în masă a Imperiului Roman trebuia să pară extrem de suspect părinților Bisericii. Căci nu acesta era viitorul prevestit de Isus, și de profeți. Acest lucru ar fi fost posibil doar după restaurarea finală a lui Israel. Dar iată că din nou Biserica râvnește la mai mult decât i-a fost hărăzit. Ea vrea cu disperare să producă aceea vindecare a lumii și a națiunilor pe care o va face doar Israel. De aici o întregă defocalizare, proiecte sociale, implicare neînțeleaptă în politică, relația cu statul etc. Creștinarea în masă a Imperiului a fost o înscenare din partea celui rău. E interesant că unul din primele popoare care s-a creștinat a fost Egiptul. Oare ce au zis creștinii din acea vreme? *Iată se împlinește Isaia 19. De fapt Israel=Biserică în aceste profeții!* O, de ce nu am putut rămâne smeriți? De ce nu am putut accepta rolul care ni s-a dat? Ca Biserici locale, acolo unde suntem, să creștem în dragoste, să proclamăm pe Isus, să fim Lumină pentru mântuirea unora dintre Neamuri și pentru a face pe Israel gelos. Să perseverăm în aceste lucruri așteptând pe Domnul care va restaura pe Israel. Chiar Marea Trimitere a vizata lumea LOCUITĂ, civilizată și a fost împlinită de apostoli în primul secol. E greu să fii ales de Domnul, să primești în mâini revelația specială. Chiar Israel care era de viță nobilă a luat-o razna și nu a suportat slava. Dar noi care suntem de viță sălbatică am luat-o razna de tot când am fost aleși ca popor al Său. Și iată că Biserica dintre Neamuri în doar câteva secole a întrecut în năzdrăvăni pe poporul Israel. În scurt timp Biserica a reușit să cucerească lumea, să o domine, să impună credința creștină, să prigonească pe păgâni! Or așa ceva Israel nu făcut în 1500 de ani de mandat. Poate e timpul să ne recunoaștem mândria, nebunia, falimentul și să ne rugăm smeriți Domnului să ne ia revelația din mâini, să pună capăt mandatului nostru și să redea revelația poporului ales de viță nobilă care o va primi cu adevărat și care va produce aceea vindecare a națiunilor la care tot visează Biserica. Poate că rolul nostru este cel al străjerilor din Isaia 61. Poate am uitat că suntem străjeri, și în loc să amintim Domnului de Sion noi ne-am apucat să încercăm să facem ceea ce Domnul va face doar prin Israel.

Deci în v.9 am descoperit lucruri noi despre vindecarea Neamurilor. Să continuăm călătoria. În v.9-10 descoperim:

- Restaurarea *cetăților* lui Iuda

- Restaurarea Ierusalimului
- Strigătele de veselie
- Cântecul mirelui și ale miresei
- Glasul celor ce laudă pe Domnul
- Glasul celor ce aduc *jertfe* de mulțumire *în Casa Domnului*.

Iată că nu doar Ierusalimul e restaurat ci și celalalte cetăți ale lui Israel. Va fi din nou bucurie, și din nou vor fi căsătorii în Israel. Cel care-i poruncise lui Ieremia să nu se căsătorească anunță acum cu bucuria că vor fi din nou nunți în Israel! El nu este împotriva căsătoriei. Vremea pedepsei a impus această încetare a bucuriei nunților. Dar păcatul va fi iertat, și Iuda restaurat: vor avea parte din nou de bucuria nunților. Dar până acum aceste elemente par a fi formulate deja în capitolele precedente. Marea noutate este legată de glasul celor ce aduc jertfe în Casa Domnului. Da, acum ne dăm seama de tăcerea lui Dumnezeu în cap.30-32 cu privire la resturarea Casei Domnului. Da, ni s-a vorbit de restaurarea țării, a cetăților, a Ierusalimului, a Samariei, a CASELOR oamenilor și chiar a CASEI împărătești, dar nu ni s-a spus nimic cu privire la restaurarea celui mai important loc din țară, și celei mai importante CASE din Ierusalim! Da, ciudat într-adevăr! Dar în sfârșit ni se vorbește și de Casa Domnului. Dar nu cum ne-am aștepta poate. Ni se vorbește de glasul celor ce vor aduce jertfe în Casa Domnului. Accentul pare să cadă mai mult pe glas decât pe jertfe și pe Casă. Totuși sunt menționate și jertfele și Casa. Pe PREOȚI i-am mai găsit în 31:14. Dar doar atât. Casa Domnului e elementul central. Ne așteptăm ca să i se dea o atenție specială așa cum i se dă de exemplu în cartea Ezechiel. Până acum cartea Ieremia a acordat o atenție specială Casei Domnului în contextul anunțării judecății. Ne amintim de exemplu de cap.7. Chiar în cap.32 ni se amintește de urâciunile făcute de Israel în Casa Domnului. Dar în contextul vremii restaurării avem până acum o tăcere misterioasă cu privire la restaurarea Casei Domnului. Chiar în cap.3 ni se spune că nimănui nu-i va veni măcar în minte chivotul legământului, care e de fapt inima Casei Domnului. E ciudat. Totuși în Ieremia 33 găsim amintită Casa Domnului. Dar e vorba de aceeași Casă? E vorba de o altă Casă? Planurile pentru

restaurarea Ierusalimului sunt date la finalul cap.31: e vorba de același Ierusalim. Dar Casa va fi ridicată după planurile primite de David sau după modelul cortului lui Moise? E amintită în sfârșit și Casa. E un pas. Dar parcă am vrea să știm mai mult despre Casă, să se insiste mai mult pe Casă. S-a insistat așa de mult pe țară, pe cetate, pe seminții, pe casa împărătească. Nu se putea aminti măcar la fel de mult despre Casa Domnului? Dar o frântură de verset. De fapt doar partea secundară dintr-o frântură de verset. De ce parcă EVITĂ Domnul să vorbească prea mult despre restaurarea Casei Domnului?

Căci nici nu amintește de Casa Domnului, și deja profeția merge mai departe în v.12-13 către LOCUINȚELE păstorilor care-și vor odihni turmele. Iată că se vorbește mai multe despre refacerea locuințelor și staulelor pentru oi decât despre Casa Domnului! E nefiresc! E ciudat! E chiar revoltător! Dar poate ne pripim. Poate că vom afla mai multe despre Casa Domnului în a doua parte a cap.33. Vinul cel bun o fi lăsat la urmă!

33:14-25 – Legământul cu David și cu Leviții nu va fi rupt!

Recunoaștem că suntem surprinși de prezența Leviților în acest pasaj. Legământul cu David e mai ușor de înțeles. Dar ideea unui legământ cu Leviții și asocierea acestui legământ cu cel davidic ne surprinde. Vom începe desigur cu ceea ce pare mai ușor. Vom analiza mai întâi legământul cu David.

Am introdus deja această tematică în comentariul pe cap.23a ([vezi comentariul](#)). Ps.89 explică cel mai bine dilema. Domnul a promis lui David că niciodată nu va fi lipsit de un urmaș care să șadă pe scaunul de domnie, și aceasta chiar dacă urmașii lui nu ascultă de Domnul. Totuși în anul 586 și multă vreme după 586 î.d.H nu a mai stat nimeni pe scaunul de domnie al lui David. Practic acest scaun nici nu a mai existat. Și de aici întrebarea legată de credințioșia lui Dumnezeu față de David. Chiar după reîntoarcerea din robie și până la Isus au fost multe perioade de istorie în care deși a existat un scaun de domnie al lui Iuda, nu un urmaș al lui David a stat pe el. În cele din urmă, în vremea nașterii Mântuitorului, pe scaunul de domnie al lui Israel stătea Irod cel Mare, un Edomit. De ce evidențiem acest aspect? Deoarece legământul davidic ar putea fi înțeles și astfel: atâta vreme cât va exista un scaun de domnie al lui Israel, un urmaș al lui David va șede pe el. Această perspectivă s-ar armoniza cu faptul că însuși David vede

legământul condiționat de ascultarea fiilor săi (vezi 1 Împărați 2:1-4). Căci dacă fiii săi nu ascultau, nici Israel nu asculta, și astfel era trimis în robie. Legământul davidic putea funcționa atâta vreme câte legământului sinaitic stătea în picioare. Or acest lucru depindea de ascultarea fiilor lui David. Astfel s-ar putea soluționa dilema din Ps.89. Totuși istoria de după întoarcerea din robie ne arată că chiar când exista un scaun de domnie și când legământul sinaitic mai funcționa, totuși David a fost lipsit de un urmaș care să șadă pe scaunul său de domnie. Totuși chiar înainte de anul 586 Domnul abordează acest subiect în profețiile date lui Ieremia. Domnul nu evită subiectul, ci-l abordează cât se poate de direct. El știa că trauma din anul 586 va stârni întrebările și îndoielile din Ps.89. Și vine în anticiparea acestei noi bătălii, și astfel vine cu profeții explicite care întăresc legământul Davidic. Dar aceste profeții par a propune o împlinire a promisiunilor făcute lui David **într-un alt plan decât cel istoric pământesc**. Profeția acceptă că va fi o perioadă istorică (cea a robiei) când pe scaunul pământesc al lui Iuda nu va șede un urmaș al lui David. Dar profeția insistă că promisiunea față de David se va împlini după întoarcerea din robie prin Mesia. Într-adevăr în v.14-16 profeția vorbește despre Mesia, fiul lui David care va sta pentru totdeauna pe scaunul de domnie al lui Israel, și apoi în v.17 acest fapt este legat de ÎMPLINIREA legământului davidic. Logica ar fi următoarea:

- După întoarcerea din robie, Mesia, fiul lui David, va sta totdeauna pe scaunul de domnie al lui Israel. ASTFEL se va împlini promisiunea că David nu va fi lipsit niciodată pe scaunul de domnie al lui David.

Deci perioada istorică de după David este doar o împlinire PARȚIALĂ a promisiunii, după și întoarcerea din Babilon este doar o împlinire parțială a profețiilor din Ieremia 30-32. Anul 586 nu intră în contradicție cu legământul davidic ci face doar să-i reveleze mai clar o altă dimensiune, superioară, mult mai glorioasă. Promisiunea față de David nu s-a împlinit în mod plenar prin Solomon și urmașii lui. Ea se va împlini în mod plenar prin Mesia, fiul lui David. Astfel, promisiunea făcută lui David în legământ este de fapt o profeție cu două faze de împlinire: o fază imediată, istorică, parțială prin Solomon, și o fază îndepărtată, plenară prin Mesia. Astfel, construirea Templului de către Solomon, domnia sa de dreptate și pace, gloria lui Israel care atrage Neamurile este doar o palidă prefigurare a slujbei lui Mesia, fiul lui David. Și datorită acestui Mesia, promisiunea față de David se va împlini în pofida necredincioșiei fiilor

săi. Necredințioșia fiilor săi va putea afecta doar faza imediată, parțială a împlinirii profeției, dar nu va putea NICICUM să îplinească faza ei superioară, plenară. Chiar dacă fii lui David vor fi necredințioși, totuși tot din David va veni Mesia, și prin El se va împlini în mod etern promisiunea Domnului față de David. Oare nu așa este și cu legământul avraamic: Domnul îi promite că sămânța lui va stăpâni țara pentru totdeauna. Promisiunea are două faze de împlinire: una imediat istorică, parțială, prin poporul Israel, și una îndepărtată, dar plenară și eternă prin Sămânța-Mesia care va domni alături de un Israel credincios în țară pentru totdeauna. Necredințioșia fiilor lui Avraam poate afecta doar faze imediată, parțială de împlinire a profeției, dar nu și pe cea eternă. Și cea eternă contează cel mai mult. Neîmplinirea promisiunii în faza imediat istorică, confirmă împlinirea ei într-un alt plan, mai îndepărtat, mesianic. Și repet exact așa se întâmplă cu promisiunile față de Israel rostite prin Ieremia în aceste capitole. Deci când Domnul face o promisiune, îi place să o îplinească parțial în imediatul istoric și plenar în îndepărtatul final mesianic. Planul istoric imediat este necesar pentru a oferi greutate promisiunii. Împlinirea planului imediat devine o garanție pentru împlinirea planului îndepărtat. Dar există și riscul ca împlinirea planului imediat să fie confundat cu faza finală, să eclipseze de fapt dimensiunea mesianică. Și atunci e nevoie ca planul imediat să fie PERTURBAT, chiar anulat. Și acest lucru se întâmplă din pricina neascultării fiilor lui David, și a fiilor lui Israel. Neascultarea lor afectează planul imediat, dar nu pot afecta planul etern. ***Doar prin Mesia, Domnul îplinește în mod desăvârșit toate promisiunile față de Avraam, față de David și față de Israel!!!!*** Astfel, Israel nu poate aștepta împlinirea promisiunilor fără Mesia. Robia babiloniană și apoi greutățile de după întoarcerea din robie confirmă acest mare adevăr. E nevoie de Mesia! Doar prin El! Doar prin venirea Lui! Doar prin puterea Lui! Neîmplinirea promisiunilor în planul istoric imediat aduc astfel slavă lui Mesia, fac venirea Lui necesară, indispensabilă, ȚELUL, rațiunea existenței lui Israel. Nu Israel fără Mesia, ci doar Mesia prin Israel! Să ne aducem aminte de promisiunea făcută de Domnul lui David:

Și Domnul îți vestește că-ți va zidi o casă.

12. Când ți se vor împlini zilele și vei fi culcat cu părinții tăi, ***Eu îți voi ridica un urmaș după tine, care va ieși din trupul tău, și-i voi întări împărăția.***

13. **El va zidi Numelui Meu o Casă, și voi întări pe vecie scaunul de domnie al împărăției lui.**

14. **Eu îi voi fi Tată, și el Îmi va fi fiu.** Dacă va face răul, îl voi pedepsi cu o nuia omenească și cu lovituri omenești;

15. dar harul Meu nu se va depărta de la el, cum l-am depărtat de la Saul, pe care l-am îndepărtat dinaintea ta.

16. **Ci casa ta și împărăția ta vor dăinui veșnic înaintea Mea, și scaunul tău de domnie va fi întărit pe vecie.**”

(2 Sam. Cap.7)

Este evident că partea subliniată din textul de mai sus se împlinește doar parțial prin Solomon. Domnul nu a întărit pe vecie scaunul de domnie al lui Solomon. Partea nesubliniată se aplică lui Solomon. Dar partea subliniată se poate aplica în mod plinar doar lui Mesia. Într-adevăr profețiile mesianice, despre fiul lui David, confirmă că El este acel fiu al lui David care va avea CU ADEVĂRAT o relație specială de Tată-Fiu cu Domnul, va zidi cu adevărat Templul Domnului și va domni cu adevărat pe vecie pe scaunul lui David. Iată doar câteva din aceste profeții care în mod clar nu-l privesc pe Solomon:

Capitolul 45

Către mai marele cântăreților. De cântat cum se cântă: „Crinii”. Un psalm al fiilor lui Core. O cântare. O cântare de dragoste.

1. Cuvinte pline de farmec îmi clocotesc în inimă și zic: „Lucrarea mea de laudă este pentru Împăratul!”
Ca pana unui scriitor iscusit să-mi fie limba!

2. Tu ești cel mai frumos dintre oameni, harul este turnat pe buzele tale: de aceea te-a binecuvântat Dumnezeu pe vecie.

3. Războinic viteaz, încinge-ți sabia, podoaba și slava –

4. da, slava ta! – Fii biruitor, suie-te în carul tău de luptă, apără adevărul, blândețea și neprihănirea, și dreapta ta să strălucească prin isprăvi minunate!

5. Săgețile tale sunt ascuțite: sub tine vor cădea popoare, și săgețile tale vor străpunge inima vrăjmașilor împăratului.

6. ***Scaunul Tău de domnie, Dumnezeule, este veșnic; toiagul de domnie al Împărăției Tale este un***

toiag de dreptate.

7. Tu iubești neprihănirea și urăști răutatea. De aceea, Dumnezeule, Dumnezeul Tău Te-a uns cu un untdelemn de bucurie, mai presus decât pe tovarășii Tăi de slujbă.

(Ps.45)

La fel ca în Ieremia 33 în Ps.45 găsim identitatea umano-divină a lui Mesia.

6. Căci un Copil ni S-a născut, un Fiu ni S-a dat, și domnia va fi pe umărul Lui; Îl vor numi: „**Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare, Părintele veșnicilor, Domn al păcii.**”

7. El va face ca domnia Lui să crească, **și o pace fără sfârșit va da scaunului de domnie al lui David și împărăției lui**, o va întări și o va sprijini prin judecată și neprihănire, **de acum și-n veci de veci**; iată ce va face râvna Domnului oștirilor.

(Isaia 9a)

Și în Isaia 9 e evidentă identitatea umano-divină a lui Mesia. Iar asemănările cu promisiunea din legământul davidic e izbitoare. De fapt prin Mesia se împlinește în mod plinar promisiunea davidică! Dar aceste promisiuni nu ne spune nimic despre zidirea Templului de către această Odraslă Misterioasă a lui David. Zaharia clarifică acest aspect:

9. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

10. „Să primești daruri de la prinșii de război din Babilon: Heldai, Tobia, și Iedaia – și anume să te duci tu însuși în ziua aceea în casa lui Iosia, fiul lui Țefania, unde s-au dus ei când au venit din Babilon.

11. Să iei de la ei argint și aur și să faci din el o cunună, și s-o pui pe capul lui Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot.

12. Și să-i spui: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Iată că un om, al cărui nume este **Odrasla**, va odrăsli din locul Lui **și va zidi Templul Domnului.**

13. Da, El **va zidi Templul Domnului**, va purta podoabă **împărătească**, va șede și va stăpâni pe **scaunul Lui de domnie, va fi preot** pe scaunul Lui de domnie, și o desăvârșită unire va domni între ei amândoi.”

(Zaharia 6)

Zaharia anunță clar că Mesia va fi adevăratul fiu al lui David care va zidi Templul. Dar el anunță și ceva NOU: nu va fi doar împărat ci și preot. Acest lucru fusese prevestit chiar de David în Ps.110: **Mesia, fiul lui David va fi mare preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.**

Și deja intrăm în problematica Leviților. Căci Mesia nu este doar împăratul care va zidi noul templu al Domnului, ci este și Mare Preot. Fiind din David nici nu poate fi Mare Preot după rânduiala lui Aaron. El este Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec. Care e înainte de a fi dată Legea. Desigur se ridică marea întrebare: ce se va întâmpla cu fiii lui Aaron, și cu slujba Leviților? Ne așteptăm să fie desființată prin acest fiu al lui David care evident aduce un nou legământ în care preoția se schimbă și în contextul căruia nimănui nu-i va veni în minte de chivotul primului legământ. Dar aici e marea surpriză în Ieremia 33 că imediat după sublinierea întăririi prin Mesia a legământului davidic se precizează că prin Mesia se întărește și legământul cu Leviții care mereu vor avea urmași care vor aduce jertfe înaintea Domnului! E adevărat că este din nou tăcere cu privire la Templu (tăcere spartă de Ezechiel), dar apar leviții și jertfele! În Ieremia 31 se precizase că nimeni nu va îndemna pe fratele său ci toți vor cunoaște pe Domnul. Ne-am aștepta ca funcția Leviților să dispară odată cu venirea lui Mesia. Totuși ea este întărită! Dar cum anume?

În Biblia literală în 33:11 expresia legată de jertfe este tradusă astfel: **aduc mulțumiri ca jertfă**. Această expresie pune în umbră jertfa de natură fizică, animală. Totuși în 33:18 expresia folosită pentru actul închinării se apropie mult de jertfa de natură fizică. Templul nu mai apare dar apar jertfele aduse de Leviți. Acum nu toți Leviții aduceau jertfe, ci doar leviții din familia aaronică. Totuși Leviții aveau și ei o slujbă privilegiată lângă Templu. Dar dacă în acele zile nimeni nu va mai învăța pe fratele său zicând: Cunoaște pe Domnul! Pentru că toți Îl vor cunoaște, înseamnă că funcția privilegiată aaronică și leviticală nu-și mai are rostul. Totuși de ce continuă slujba Leviților de a aduce jertfe? De fapt marea întrebare este dacă în zilele restaurării finale vor mai funcționa ritualurile levitice de la templul fizic specifice legământului sinaitic. Până acum avem suficient argumente care să ne sugereze că NU! Într-adevăr, avem un nou mare preot veșnic din Iuda, după rânduiala lui Melhisedec. El este adevăratul Preot pentru că El a fost adevărată jertfă pentru păcat (vezi Isaia 53) pe care jertfele animale doar o prefigurau. E vorba de un legământ nou în care Domnul nu-și va mai aduce aminte de fărădelegile lor căci prin jertfa

Robului Domnului păcatul va fi ispășit de drept și șters dinaintea Lui. Atunci toți vor cunoaște pe Domnul și vor fi plini de duhul Lui! Chivotulul legământului dintâi nu-i va mai veni nimănui în minte căci întreg Ierusalimul va fi plin de slava vizibilă a lui Mesia! Nu va mai fi perdea, măhramă, căci în Mesia vor vedea deslușit chipul Dumnezeirii. În acest context jertfele animale par o aberație, un non-sens! Autorul epistolei către Evrei pare să insiste exact pe acest aspect.

Odată cu venirea lui Mesia deja începem să intrăm în realitatea Noului Legământ. Din această pricină celălalt este vechi, și aproape de pieire, de ieșire din uz. (vezi Evrei cap.8). Acum ne apropiem prin Isus Hristos de Dumnezeu, și noi suntem Casa Domnului și aducem jertfe duhovnicești ca dărnicia și lauda buzelor noastre (vezi Evrei 13:15-16 – paralela cu traducerea literală a lui Ieremia 33:11 e evidentă). Preoția aaronică, jertfele de tip animal, închinarea la templul fizic de la Ierusalim sunt pe cale de a ieși din uz. Domnul îngăduie o toleranță pentru vechiul legământ, o perioadă de tranziție. Se pare că ea sfârșește odată cu anul 70 oricum, fără Templul, nici evreii ortodocși nu pot aduce jertfe animale, căci ele trebuie aduse doar la Templu. Domnul nu îngăduie ca Templul să mai fie zidit din nou. Au mai fost unele încercări dar nu au reușit. Împăratul Iulian apostatul începe rezidirea Templului în sec.IV, dar condiții meteorologice și cutremure blochează lucrările. Iulian moare repede și proiectul e abandonat. Și Napoleon promitea evreilor reconstruirea Templului. Napoleon pierde puterea și proiectul e abandonat. Domnul Se opune în mod clar acestui proiect. Nu cred că greșim dacă spunem că după anul 70 vechiul legământ este ieșit din uz. Dar când intră în vigoare Noul Legământ și cum? Am observat că Noul Legământ este promis lui Israel. El se va încheia cu națiunea Israel. Acest lucru se va întâmpla când Israel ca națiune se va întoarce la Domnul. De-abia atunci, se vor produce toate efectele Noului Legământ. Totuși epistola către Evrei vorbește de Noul Legământ ca o realitate prezentă. Odată cu venirea lui Mesia, vine și realitatea Noului Legământ. Și într-adevăr Isus vorbește de Noul Legământ la cina cea de taină:

26. Pe când mâncau ei, Isus a luat o pâine; și, după ce a binecuvântat, a frânt-o și a dat-o ucenicilor, zicând: „Luați, mâncați; acesta este trupul Meu.”

27. Apoi a luat un pahar și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, li l-a dat, zicând: „Beți toți din el;

28. căci acesta este sângele Meu, sângele legământului celui nou, care se varsă pentru mulți, spre iertarea păcatelor.

29. Vă spun că, de acum încolo nu voi mai bea din acest rod al viței, până în ziua când îl voi bea cu voi nou în Împărăția Tatălui Meu.”

(Matei cap.26)

22. Pe când mâncau, Isus a luat o pâine; și, după ce a binecuvântat, a frânt-o și le-a dat, zicând: „Luați, mâncați, acesta este trupul Meu.”

23. Apoi a luat un pahar și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, li l-a dat, și au băut toți din el.

24. Și le-a zis: „Acesta este sângele Meu, **sângele legământului celui nou**, care se varsă pentru mulți.

25. Adevărat vă spun că, de acum încolo, nu voi mai bea din rodul viței, până în ziua când îl voi bea nou în Împărăția lui Dumnezeu.”

(Marcu 14)

14. Când a sosit ceasul, Isus a șezut la masă cu cei doisprezece apostoli.

15. El le-a zis: „Am dorit mult să mănânc paștile acestea cu voi înainte de patima Mea;

16. căci vă spun că de acum încolo nu le voi mai mânca, până la împlinirea lor în Împărăția lui Dumnezeu.”

17. Și a luat un pahar, a mulțumit lui Dumnezeu și a zis: „Luați paharul acesta și împărțiți-l între voi;

18. pentru că vă spun că nu voi mai bea de acum încolo din rodul viței, până când va veni Împărăția lui Dumnezeu.”

19. Apoi a luat pâine; și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, a frânt-o și le-a dat-o, zicând: „Acesta este trupul Meu care se dă pentru voi; să faceți lucrul acesta spre pomenirea Mea.”

20. Tot astfel, după ce au mâncat, a luat paharul și li l-a dat, zicând: „Acest pahar este **legământul celui nou, făcut în sângele Meu care se varsă pentru voi.**

21. Dar iată că mâna vânzătorului Meu este cu Mine la masa aceasta.

22. Negreșit, Fiul omului Se duce după cum este rânduit. Dar vai de omul acela prin care este vândut El!”

(Luca 22)

Isus trebuia să vorbească de Noul Legământ căci profețiile mesianice anunțau că Mesia va încheia un nou legământ cu poporul Israel. Isus anunță sosirea legământului mai degrabă decât încheierea lui cu poporul evreu. Isus spune: Acesta e legământul cel nou FĂCUT în sângele Meu! Dacă legământul cel vechi era făcut în sângele animalelor, Noul Legământ e făcut în sângele Lui. Deci Isus aduce realitatea Noului Legământ. Stă la masă cu 11 apostoli, cu rămășița credincioasă a evreilor, cu noile autorități spirituale ale poporului evreu. Ei sunt curtați de Mire, ei sunt Mireasa. Legământul cel nou este rostit în acest context în care în limbajul tradiției ebraice Mirele se logodește cu viitoarea Mireasă. Nu vedem însă un răspuns clar din partea ucenicilor. Legământul pare a fi semnat doar de Isus. Se așteaptă și semnătura ucenicilor. Această semnătură are loc prin credința lor de după înviere? Legământul pare a fi deschis de Isus. Trebuie doar ca Israel să intre în el. Dar intră doar o rămășiță din Israel. Astfel doar o parte din efectele legământului intră în vigoare. Dar vechiul legământ e desființat. De asemenea în realitatea aceasta a Noului Legământ sunt chemate și neamurile ca să facă pe Israel gelos. Observăm că Noul Testament nu vorbește nici foarte mult și nici foarte clar despre o încheiere oficială a Noului Legământ. Cât de clară este pecetluirea Vechiului Legământ pe muntele Sinai descris în cartea Exod și apoi în cartea Deuteronom. Dar în Noul Testament noi avem doar discuția de la Cina cea de taină între Mesia și rămășița credincioasă a lui Israel. Se vorbește de un nou legământ. Este un legământ similar cu cel al căsătoriei. Dar doar Mirele pare gata. Nici măcar cei 11 nu intră încă în el. Intră în această realitate după înviere, și în ziua de Rusalii. Petru consideră că profeția din Ioel (adresată vremurilor finale de restaurare ale lui Israel) s-a împlinit. De fapt ea doar începea să se împlinească, era doar o degustare, doar o etapă în împlinirea ei. Petru speră că tot Israelul să spună DA! Mirelui ca legământul cel nou să fie încheiat în mod complet și toate efectele lui să intre în vigoare (vezi Fapte 3:19-21). Se degustă primirea Duhului, restaurarea creației prin minuni și vindecări, și chiar vindecarea Neamurilor. Dar este doar o degustare. În nici un caz nu se intră în istorie toate efectele Noului Legământ pe care le-am comentat în această secțiune din Ieremia. Acestea vor intra când Israel ca națiune va peți pe Mesia. Atunci va avea loc acea VIAȚĂ din MORȚI de care vorbește Pavel în Romani 11.

Observăm că celelalte cărți ale Noului Testament vorbesc puțin de Noul Legământ. În ce constă, care sunt părțile, condițiile, și mai ales CÂND a fost încheiat, între cine și cine, când a

intrat în vigoare? Oare această tăcere nu are un rost al ei? Oare prin ea nu se sugerează că Noul Legământ este intrat în vigoare dar că efectele lui complete se vor manifesta doar când Israel ca națiune îl va semna?

În Fapte nu cred că găsim expresia de legământ nou. În Romani, Pavel spune că Hristos este sfârșitul Legii (10:4), dar nu vorbește explicit de Noul Legământ. Pavel vorbește de Noul Legământ în celebrul pasaj despre Cină din 1 Corinteni. El citează cuvintele lui Isus din Evanghelii și spune că prin Cină vestim moartea Domnului până va veni El. Cina nu doar comemorează ceva din trecut dar ne aduce aminte și de viitor de venirea Domnului. Legământul cel nou pare a fi încheiat complet doar la revenirea Domnului. Pare că Nu ține doar de trecut, ci și de viitor! Pavel pare să vorbească mai clar despre Noul Legământ în 2 Corinteni cap.3. El afirmă cât se poate de clară că după cum Moise a fost slujitorul Vechiului Legământ, ei apostolii sunt slujitorii Noului Legământ. Deci Noul Legământ este în vigoare, căci ei sunt slujitorii unui legământ nou, deja activ în Hristos Isus!

În cartea către Evrei se vorbește cel mai clar despre realitatea Noului Legământ. Isus Hristos este chezașul unui legământ mai bun. Hristos Isus a căptătat o slujbă cu atât mai înaltă cu cât legământul al cărui mijlocitor este El, este mai bun, căci este așezat pe făgăduințe mai bune, și apoi Pavel citează din Ieremia 31 pentru a justifica ideea. Isus este deja mijlocitorul Noului Legământ. Acest Legământ îl desființează pe cel vechi. Acum este o cale și o nădejde mai bună prin care să ne apropiem de Domnul. E clar că odată cu Hristos intră în vigoare și Noul Legământ, și că cel care se apropie de Dumnezeu prin Isus se poate apropia doar în baza Noului Legământ. Totuși rămâne adevărat că efectele Noului Legământ din Ieremia 31 vor intra plenar în acțiune de-abia la întoarcerea finală a poporului evreu. Dar dacă intrarea în vigoare a Noului Legământ prin Isus și fără întoarcerea lui Israel, duce la desființarea celui vechi și face un non-sens aducerea de jertfe animale la Templul din Ierusalim, oare nu cu mult mai mult intrarea în acțiune a tuturor efectelor Noului Legământ va face un non-sens continuarea aducerii jertfelor animale? Oare nu era cazul în Ieremia 33 ca textul să insiste că din pricina Odraslei lui David Leviții NU vor mai continua să aducă jertfe lui Dumnezeu! Dar profeția ne surprinde din nou căci este formulat exact invers: din pricina Odraslei lui David Leviții VOR continua să aducă

jertfe! Într-adevăr este important să observăm că acest verset 18 care vorbește despre Leviți pare să curgă din aducerea în scenă a lui Mesia. într-adevăr logica pare a fi următoarea:

- Pentru că voi aduce pe Mesia, Odrasla lui David, ASTFEL,
  - David nu va fi lipsit niciodată de un urmaș pe scaunul de domnie al lui Israel,
  - NICI Leviții nu vor fi lipșiți de urmași care să aducă jertfe înaintea Mea!

Nu apare conjucția ȘI, care ar putea sugera o schimbare a profeției în alt plan care să nu fie determinat în mod direct de Mesia. Formularea nu este: **ȘI** NICI Leviții nu vor fi lipsiți de un urmaș...Cu alte cuvinte v.18 nu pare o adăugire la v.17, ci pare a fi și el subordonat v.15-16. Dar care e logica? Promisiunea lui David se poate împlini prin Mesia, căci Mesia e urmașul lui David. Dar cum se va împlini prin Mesia promisiunea făcută Leviților căci Mesia nu doar că nu este din David dar aduce o altă preoție care o anulează pe cea leviticală!

Sunt două mari variante de interpretare:

- Slujba leviticală cu jertfe animale va continua în mia de ani în mod literal.
- Slujba leviticală se va împlini în mia de ani, dar în alt plan, superior, care nu va mai implica aducerea de jertfe de natură fizică.

Desigur înclinăm spre a doua interpretare. Jertfele pot fi de natură duhovnicească. Leviții pot primi un rol privilegiat în închinarea adusă lui Mesia la Ierusalim. Nu vor mai învăța pe frații lor dar poate că vor avea alte privilegii. Sunt multe de făcut în Împărăția Sa! Isaia 66 aduce o lumină nouă:

15. Căci iată, Domnul vine într-un foc, și carele Lui sunt ca un vârtej; Își preface mânia într-un jărat, și amenințările, în flăcări de foc.

16. Căci cu foc Își aduce Domnul la îndeplinire judecățile, și cu sabia Lui pedepsește pe oricine; și cei uciși de Domnul vor fi mulți la număr.

17. Cei ce se sfințesc și se curăță în grădini, mergând unul câte unul în mijlocul celor ce mănâncă și carne de porc, și șoareci, și alte lucruri urâcioase, toți aceia vor pieri – zice Domnul.

18. Eu pedepsesc faptele și gândurile lor! Dar vine vremea când voi strânge toate neamurile și toate limbile; ele vor veni și vor vedea slava Mea.

19. Și voi pune un semn între ele și **voi trimite la neamuri pe cei ce vor scăpa din Israel**, la Tarsis, la Pul și la Lud, care trag cu arcul, la Tubal și la Iavan, în ostroavele depărtate care n-au auzit vorbindu-se niciodată de Mine și n-au văzut slava Mea; **ei vor vesti slava Mea printre neamuri.**

20. Vor aduce pe toți frații voștri din mijlocul tuturor neamurilor, ca dar Domnului, pe cai, în care și pe târgi, pe catări și pe dromaderi, la muntele Meu cel sfânt, la Ierusalim – zice Domnul – cum își aduc copiii lui Israel darurile de mâncare într-un vas curat la Casa Domnului.

21. **Și voi lua și dintre ei pe unii ca preoți și leviți** – zice Domnul.

22. Căci, după cum cerurile cele noi și pământul cel nou, pe care le voi face, vor dăinui înaintea Mea – zice Domnul – așa va dăinui **și sămânța voastră și numele vostru.**

23. În fiecare lună nouă și în fiecare Sabat, va veni **orice făptură** să se închine înaintea Mea – zice Domnul.

24. Și, când vor ieși, vor vedea trupurile moarte ale oamenilor care s-au răzvrătit împotriva Mea; căci viermele lor nu va muri, și focul lor nu se va stinge; și vor fi o pricină de groază pentru orice făptură.”

E posibil ca slujba leviticală, de intermediere, să fie în relație cu Neamurile și nu cu frații lor din Israel. Evreii vor vesti slava Sa printre Neamuri și Neamurile vor veni la Ierusalim să învețe de la evrei să cunoască pe Domnul. Într-adevăr dacă în zilele acelea, în Israel nu va mai fi nevoie de învățători, nu același lucru va fi cu privire la Neamuri. Dacă nici un israelit nu va avea nevoie de învățători, Neamurile vor avea:

Ieremia 31:33-34	Isaia 2:1-3
33. Ci iată legământul pe care-l voi face cu casa lui Israel după zilele acelea, zice Domnul: Voi pune Legea Mea înăuntrul lor, o voi scrie în inima lor; și Eu voi fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Meu.	1. Proorocia lui Isaia, fiul lui Amoț, asupra lui Iuda și asupra Ierusalimului.
34. <u>Niciunul nu va mai învăța pe aproapele sau pe fratele său zicând: „Cunoaște pe Domnul!”</u> , <u>ci toți Mă vor cunoaște</u> , de la cel mai mic până la cel mai mare, zice Domnul; căci le voi ierta	2. Se va întâmpla în scurgerea vremurilor că muntele Casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte; se va înălța deasupra dealurilor, și toate neamurile se vor îngrămădi spre el.
	3. Popoarele se vor duce cu grămada la el și vor

nelegiuirea și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatul lor.”	zice: „ <u>Veniți să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne învețe căile Lui, și să umblăm pe cărările Lui.</u> ” Căci din Sion va ieși Legea, și din Ierusalim, cuvântul Domnului.
--	--

Și poate că în acest proces al învățării Neamurilor, Leviții vor avea un rol special. Deci o împlinire în ALT plan al faptului de a avea un loc privilegiat în actul închinării și în învățarea altora e foarte posibilă. Totuși de ce profeția vorbește tot de jertfe?

În comentariul pe cartea Isaia ([vezi comentariul pe Isaia 54](#)) am adus în discuție o problemă de LIMBAJ. Dumnezeu ar vorbi altfel de o realitate superioară viitoare prin imaginile specifice unei realități prezente, concrete. E ca și cum a-i explica unui copil cum e în cer. Vom vorbi desigur de multe jucării în cer etc. Dar nu ne vom aștepta ca acel lucru să fie valabil în mod literal. Dar vom folosi acest limbaj concret și accesibil copilului ca acesta să poată pricepe. Poate la fel procedează și Dumnezeu aici. În loc să vorbească despre o închinare desăvârșită adusă Domnului vorbește tot de aducerea de jertfe. De-abia în revelația din Noul Testament Domnul clarifică această problemă de limbaj. Am văzut că Domnul are dreptul să revină asupra promisiunilor Lui pentru a le explica împlinirea într-un plan superior. Și desigur slujba Leviților în vremurile mesianice va fi mult mai slăvită decât cea din vremea lui Moise. Domnul împlinește promisiunea în alt plan PLUSÂND. Nimeni nu va regreta că promisiunea nu s-a împlinit în mod literal în toate aspectele. Totuși rămâne întrebarea: de ce Domnul folosește limbajul jertfelor vechiului legământ pentru a vorbi despre o realitate viitoare, superioară? Nu era pregătit poporul pentru un alt limbaj? Ar fi fost prea greu pentru ei dacă vorbea în alt limbaj? Totuși în Ieremia cap.4 Domnul vorbește cât de poate de DIRECT de inutilitatea viitoare a chivotului legământului. Nu putea vorbi la fel de direct și de inutilitatea viitoare a jertfelor animale? Era prea mult pentru cugetul evreiesc din acel moment al revelației? Sau vorbind atât de explicit despre limitarea în timp a legământului sinaitic putea face ca inima rea și necredincioasă a evreului să desconsidere legământului sinaitic, pe motiv că nu e etern, că e doar pentru o vreme?

Tot ce e posibil. De aceea, Domnul vorbește în mod tainic despre realitatea Noului Legământ care o va înlocui pe cea a legământului sinaitic, tocmai pentru a nu tulbura, defocaliza generația respectivă de la credințioșia față de legământul sinaitic. Domnul știa că Ieremia 31 viza vremuri îndepărtate. Până atunci ei trebuiau să fie fideli legământului sinaitic pe care oricum îl desconsiderau. Această explicație pare a aduce o lumină importantă. Domnul vorbește DOAR în parte despre desființarea legământului sinaitic. Unele pasaje anunță anularea legământului altele pare că anunțe continuarea acestuia chiar în forma sa inițială. Legământul va continua, dar în alt plan, superior.

V.20-22 ne aduce aminte de ultimul pasaj din Ieremia 31. Legile fizice ale cerului devin garanții pentru împlinirea promisiunilor divine, se accentuează desigur caracterul literal al promisiunii. Dar acesta nu vizează jertfele ci sămânța lui David, și sămânța lui Levi! Deci de data aceasta nu mai e vorba de dănuirea lui Israel ca neam ca în Ieremia 31 ci de dănuirea seminței lui David și a Leviților! Dar mai mult decât atât. Sămânța lor nu doar că va dănui înaintea Domnului, ci va fi și înmulțită peste măsură de mult. Mai mult decât atât. FUNCȚIA dată lui David și Leviților se va împlini prin sămânța lor înaintea Domnului pentru totdeauna. David va avea un urmaș care va ședea pe scaunul de domnie al Domnului, iar Leviții vor avea urmași care vor împlini înaintea Domnului slujba de preoți. Schimbarea legământului și venirea lui Mesia nu va fura privilegiile casei lui David. Aici e logic, e mai simplu, căci mesia e din David. Le va întări deci. Dar promisiunile față de David nu se vor împlini doar prin Mesia, ci și prin ceilalți descendenți ai lui David. Domnul va înmulți sămânța lui David și aceștia vor avea urmași care vor avea se pare un rol privilegiat în conducerea poporului evreu în mia de ani (vezi 33:26). Dar surpriza mare este că prin Mesia se întăresc și promisiunile față de Levi, măcar că Mesia e din Iuda, și e Marele preot care inaugurează un Nou Legământ și desființează preoția aaronică. Cu toate acestea, venirea Lui nu va ANULA funcția privilegiată a Leviților! Că se va împlini în alt plan e cu totul altceva! Ba chiar va fi mai frumos în acel plan. Privilegiile casei lui Levi nu sunt anulate de fiul lui David. Sunt întărite și chiar amplificate! E incredibil! Da, e incredibil cât de atent este Domnul cu casa lui Levi! Căci la prima vedere ea era singura care avea de suferit de pe urma aducerii Noului Legământ de către Mesia. Da, Mesia, mare preot din Iuda, după rânduiala lui Melhisedec! De chivot nu-i va mai aduce aminte nimeni, Casa Domnului

e amintită în trecut. Toți vor cunoaște pe Domnul. Dar cu statutul privilegiat al lui Levi ce se va întâmpla? Noi ne-am aștepta la răspunsul: Va fi anulat! Dar iată că Domnul ne surprinde din nou spunând: ***Va fi păstrat! Chiar va crește!*** Ce frumos este Împăratul lui Israel! Ce grijului față de casa lui Levi! Ce elegant se comportă fiul lui David cu casa lui Levi! Le găsește și lor un loc privilegiat în preoție. Nici nu vorbește de anularea jertfelor, ca să NU sperie pe fiii lui Levi și să aducă prea multă confuzie. Va vorbi despre acest lucru mai clar la momentul potrivit, ***DUPĂ*** învierea lui Isus. Dar înainte de aceasta, în Ieremia 33 face un lucru extraordinar: întărește prin venirea lui Mesia statutul privilegiat al lui casei lui Levi! Dar când a încheiat Domnul un legământ etern cu Leviții? Ne aducem aminte că lui David i-a jurat că niciodată nu va fi lipsit de un urmaș pe scaunul de domnie al lui David. Dar când a jurat acest lucru Casei lui Levi înainte de Ieremia 33? La ce legământ cu Levi face aluzie 33:21?

Nu găsesc înainte de Ieremia nici o promisiune de tip davidic rostită în dreptul Leviților. Da, în pasajele din Exod 32-33, Numeri cap.3 și Deut.33:8-11 descoperim că din pricină că au răspuns chemării lui Moise și au curățit tabăra cu jertfa rudelor și prietenilor lor, Domnul i-a ales în locul întâilor născuți ai lui Israel pentru a face slujba în jurul Cortului, slujba cortului e data fiilor lui Aaron din pricina lui Moise și a lui Aaron. Dar nu găsim un jurământ nici pentru casa lui Aaron și nici pentru casa lui Levi că acest privilegiu e pentru totdeauna. Da, privilegiul stă în picioare câtă vreme stă în picioare și legământul sinaitic. Deci măcar că legământul încheiat cu ei nu era ca cel davidic și nu-l constrânga pe Domnul să le păstreze privilegiile pentru totdeauna, și chiar în Noul Legământ, totuși Domnul FACE acest lucru! Nu vrea ca NOUTATEA legământului celui veșnic din Ier.33 să sperie pe cineva. Nici chiar pe Levi! El plusează în marea Sa generozitate! E interesant că nu se precizează ceva de sămânța lui Aaron. Se pare că privilegiile aaronice sunt extinse la întreaga seminție a lui Levi. Legat de jertfele de natură animală, înclinăm, cum am spus deja, că e o problemă de limbaj și că ele vor fi de fapt jertfe duhovnicești. Dar pentru că am învățat flexibilitatea, nu excludem total și ipoteza jertfelor de natură animală. De-abia după ce vom studia și cartea Ezechiel vom avea mai multe informații pentru relua acest subiect. Căci spre deosebire de cartea Ieremia care tace cu privire la Templu în contextul întoarcerii din robie, Ezechiel e plin de profeții privitoare la Templu și la jertfe. De ce Ieremia tace cu privire la Templu și de ce Ezechiel sparge tăcerea? Oare pentru că Ieremia scrie

aceste profeții ÎNAINTE de dărâmarea Templului, oare Ezechiel scrie profețiile despre Noul Templul după anul 586 î.d.H.? Nu știm, dar păstrăm în inimă întrebarea pentru timpul cărții Ezechiel.

Noutatea, schimbarea poate speria. Vremea restaurării este și o vreme a schimbării. Domnul îi asigură că TOT ce a fost frumos în cadrul vechiului legământ se va manifesta din nou. Doar că vor fi aduse în scenă și lucruri mai frumoase. Domnul vrea să-i asigure că schimbarea nu-i păgubește cu nimic din ceea ce deja aveau ci doar adaugă noi daruri și binecuvântări. Domnul cunoștea inima încăpățânată și inflexibilă a lui Israel. Așa cum explică și Ștefan în Fapte 7, Israel are mereu tendința să se pietrifice în faza precedentă a revelației și să o respingă pe cea prezentă. Iar planul Domnului cu ei e plin de schimbări, de faze noi ale revelației. În cele din urmă Israel prinde cadența, dar după o perioadă de luptă cu Dumnezeu. Decadența cea mai mare s-a produs prin respingerea lui Mesia. Dar după o vreme, Israel va prinde cadența.

Sunt impresionat de generozitatea lui Dumnezeu și de grija Sa de a-Și explica generozitatea. Nici ceilalți fii ai lui David, și nici fiii lui Levi nu vor fi umbriți de lucrarea lui Mesia. Dimpotrivă lucrarea lui Mesia îi va înălța, le va păstra privilegiile, chiar le va amplifica. Dumnezeu nu dorește ca prin prezența Sa să strivească identitatea slujitorilor Săi. Măcar că doar Numele Său va fi înălțat, așa cum se cuvine, slujitorii Săi vor avea locuri de cinste în Împărăția Sa. Și Domnul ȘTIE să binecuvinteze, și știe să-Și țină și să-Și împlinească promisiunile. Iar împlinirea promisiunilor Sale în alt plan, mai îndepărtat, conservă tot ce e frumos din prezent dar adaugă și lucruri infinit mai frumoase. El nu-Și amăgește slujitorii. Nu-i duce cu zăhărelul. Le va da tot ce le-a promis. Le va da mai mult decât le-a promis.

Secțiunea din 30-33 se încheie cu pasajul din Ier.33:24-20. Domnul întărește din nou că neamul lui Israel nu se va pierde în istorie. El va rămâne și va primi la final marea Sa binecuvântare. Paralela cu legile cerului întărește încă odată sensul literal al promisiunii. E vorba de NAȚIUNEA Israel. Ea este disprețuită de Neamuri. Cele două familii din v.24 pot face referire la casa lui Iuda și casa lui Israel, sau mai probabil la casa lui David și casa lui Levi. Neamurile cunosc că Israel este poporul ales de Yahwe. Ele privesc cu dispreț, chiar cu bucurie trauma lui Israel. Ei cred că Israel se va pierde în istorie. Astfel, Yahwe va fi dovedit mincinos

iar ei vor putea să-și continue răzvrătirea fără să mai fie muștrați așa de tare de sfințenia și puterea lui Yahwe.

Ne întoarcem puțin la Biserica dintre Neamuri. Aceasta e altoită în măslinul evreiesc. Dar primește aceleași drepturi cu evreii. Pavel insistă în Efeseni cap.2-3 că în Hristos cei doi au fost făcuți un singur om, cu aceleași drepturi și aceleași promisiuni. Făgăduințele Noului Legământ făcute lui Israel sunt valabile și pentru Biserică. În Biserica lui Hristos, evreul nu are un statut privilegiat. Și evreu și cel dintre Neamuri se poate apropia la fel de frumos de Domnul prin Isus Hristos. Taina dintre Hristos și Biserică e mare. Ea este Mireasa lui Hristos, la fel cum Israel a fost soția lui Yahwe. Ea beneficiază de toate promisiunile Noului Legământ pe care le degustă acum alături de evreii credincioși, și de care se va bucura în mod plener la învierea morților. Biserica e prezentă și ea în mia de ani. Cei ce au murit în Hristos înviază și împărățesc împreună cu Hristos. Israelul continuă planul pământesc, iar noi devenim parte a celui ceresc în care în prezent activează îngerii. Care va fi slujba noastră în mia de ani, care va fi relația dintre Biserica cerească și Israelul pământesc? Încă nu știm. Dar vom afla în curând. Primirea Bisericii în Noul Legământ nu anulează planul istoric privilegiat al lui Israel. Dar nici păstarea acestui rol pentru Israel nu umbrește slava primită de Biserică. În marea inimă a lui Dumnezeu e loc pentru toți. Iubirea manifestată față de Israel, se manifestă și față de Biserică. Astfel, din pricina lui Isus Hristos și a imensului Său har, făgăduințele și declarațiile de iubire a lui Dumnezeu față de Yahwe pot fi trecute și în dreptul Bisericii după cum este scris:

11. De aceea, voi, care altădată erați Neamuri din naștere, numiți netăiați împrejur de către aceia care se cheamă tăiați împrejur, și care sunt tăiați împrejur în trup de mâna omului:

12. aduceți-vă aminte că în vremea aceea erați **fără Hristos, fără drept de cetățenie în Israel, străini de legămintele făgăduinței, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume.**

13. Dar acum, **în Hristos Isus**, voi, care odinioară erați depărtați, **ați fost apropiați** prin sângele lui Hristos.

14. Căci El este pacea noastră care ***din doi a făcut unul și a surpat zidul de la mijloc care-i despărțea,***

15. și, în trupul Lui, a înlăturat vrăjmășia dintre ei, Legea poruncilor, în orânduirile ei, ca să facă pe cei doi să fie în El însuși ***un singur om nou***, făcând astfel pace;

16. și a împăcat pe cei doi cu Dumnezeu într-un singur trup, prin cruce, prin care a nimicit vrăjmășia.
17. El a venit astfel să aducă vestea bună a păcii vouă, celor ce erați departe, și pace celor ce erau aproape.
18. Căci, prin El, ***și unii și alții avem intrare la Tatăl, într-un Duh.***
19. Așadar, **voi nu mai sunteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sunteți împreună cetățeni cu sfinții, oameni din casa lui Dumnezeu,**
20. fiind zidiți pe temelia apostolilor și prorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos.
21. În El toată clădirea, bine încheșată, crește ca să fie un Templu sfânt în Domnul.
22. Și prin El și voi sunteți zidiți împreună, ca să fiți un locaș al lui Dumnezeu, prin Duhul.

Capitolul 3

1. Iată de ce eu, Pavel, întemnițatul lui Isus Hristos pentru voi, Neamurilor...
2. (Dacă cel puțin ați auzit de isprăvnicia harului lui Dumnezeu care mi-a fost dată față de voi.
3. Prin descoperire dumnezeiască am luat cunoștință de **taina aceasta** despre care v-am scris în puține cuvinte.
4. Citindu-le, vă puteți închipui priceperea pe care o am eu despre taina lui Hristos,
5. ***care n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri, în felul cum a fost descoperită acum sfinților apostoli și proroci ai lui Hristos, prin Duhul.***
6. Că, adică, ***Neamurile sunt împreună moștenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi și iau parte cu noi la aceeași făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelia aceea,***
7. al cărei slujitor am fost făcut eu, după darul harului lui Dumnezeu dat mie prin lucrarea puterii Lui.
8. Da, mie, care sunt cel mai neînsemnat dintre toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta să vestesc Neamurilor bogățiile nepătrunse ale lui Hristos
9. și să pun în lumină înaintea tuturor care este isprăvnicia acestei taine, ascunse din veacuri în Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile;

10. pentru ca domniile și stăpânirile din locurile cerești să cunoască azi, prin Biserică, înțelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu,
11. după planul veșnic pe care l-a făcut în Hristos Isus, Domnul nostru.
12. În El avem, prin credința în El, slobozenia și apropierea de Dumnezeu cu încredere.
13. Vă rog iarăși să nu vă pierdeți cumpătul din pricina necazurilor mele pentru voi: aceasta este slava voastră.)

Altoirea Neamurilor în măslin prin Hristos e o taină. Pavel recunoaște că revelația Vechiului Testament nu explica clar acest lucru. E nevoie de o completare a revelației. Aceasta se face prin Pavel, care ia cunoștință de această taină prin descoperire dumnezeiască. În prezent, în realitatea Bisericii, evreul și cel dintre Neamuri sunt făcuți una în Hristos. Cum vor evolua lucrurile în viitor rămâne de văzut.

Domnul Își arată astfel marea Sa generozitate față de Neamuri. În același timp le oferă rolul de a face pe Israel gelos. Dar Pavel nu reușește să precizeze dacă Biserica va și reuși să facă pe Israel gelos. Totuși Biserica e chemă să vestească moartea Domnului până va veni El. Sub călăuzirea Duhului ea trebuie să fie Lumină printre Neamuri și să vestească pe Hristos Isus. Mulți dintre Neamuri vor primi această revelație, și vor deveni parte din Mireasa Mielului. Mulți vor și cădea de la credință și din pricina lor calea adevărului va fi vorbită de rău. Dar Domnul nu intră în criză. El Își asumă în planul Său aceste derapaje, precum și greșelile făcute de Biserica dintre Neamuri. Desigur ne interesează marea taină de care ne vorbește Pavel în Romani 11. Israel a căzut într-o împietrire care va ține până la pleroma neamurilor, sau până la împlinirea vremii neamurilor, cum explică Luca în cap.21 al Evangheliei sale. Întrebarea este în ce măsură interferează procesul dezpietririi lui Israel cu slujba Bisericii? Biserica poate grăbi sau încetini acest proces? Vindecarea lui Israel se va face independent de evoluția Bisericii, în principal prin Biserică, sau doar în mică proporție prin Biserică?

Am discutat deja faptul că Israel trebuie să parcurgă un traseu istoric îndelungat și dificil, și că parcurgă mai multe creuzete ale istoriei, până când va ajunge la acel moment al vindecării depline. Acest traseu e independent de evoluția Bisericii? Cei 2000 de ani au trecut de fapt pentru ca Israel să parcurgă acest traseu complicat dar indispensabil? Și în această perioadă

Domnul dă Bisericii dintre Neamuri harul de a fi Lumina Sa printre popoare. Vremea Neamurilor ține de fapt cât va dura perioada istorică ce trebuie parcursă de Israel până ajunge la momentul vindecării. Aceasta poate mai lungă sau mai mică. Până la vindecarea lui Israel, revelația e dată Bisericii, care va fi răpită înainte de pocăință finală a lui Israel. Astfel răpirea Bisericii la cer ar fi tot pentru Israel, ca Israel să rămână în mia de ani națiunea privilegiată a pământului. Domnul evită în mia de ani un amestec între Biserică și națiunea Israel. Pavel, deși este evreu, se așteaptă și el să fie răpit la cer. El știa că este într-o altă fază a revelației, și nu poate intra în mia de ani decât prin învierea din morți, și ca făcând parte din partea celestă a împărăției lui Hristos. E un scenariu. Un alt scenariu insistă că Biserica are un rol activ în trezirea lui Israel. Dar cât la sută din procesul trezirii lui Israel este în mâna Bisericii? Sunt întrebări grele. Observ că Pavel evită în Romani 11 să explice procesul întoarcerii lui Israel. E o mare taină ne spune el. De asemenea evită să ne spună ce va fi după întoarcerea lui Israel. El folosește doar expresia generală: viață din morți! De ce nu dezvoltă Pavel în Romani 11 aceste concepte? De ce nu vorbește și el deschis despre mia de ani în Romani 11? Nu ar fi scutit Biserica de mii de dezbateri legate de Apocalipsa 20, care făcând parte dintr-o carte profetică, plină de simboluri, este și susceptibilă la mai multe întrebări. De asemenea în cartea Apocalipsa, revelația nu vorbește direct de căința finală a poporului evreu. Apare femeia din Apoc.12. Ea este protejată în pustie. Dar ce se întâmplă apoi cu ea? Cu ajutorul altor profeții din Vechiul Testament deducem că ea plânge pe Cel pe care L-a străpuns și intră în mia de ani. Dar Apocalipsa nu prezintă în mod explicit acest fapt. De asemenea, neprezentând acest fapt nici nu poate afirma explicit o legătură de cauzalitate între mărturia Bisericii și a celor doi proroci din timpul domniei lui Anticrist și pocăință finală a lui Israel. O deducem din nou pe baza textului din Romani 11 care afirmă că Biserica e menită să facă pe Israel gelos. De ce totuși atât Pavel cât și Apocalipsa tac cu privire la misterul pocăinței finale a lui Israel? Oare această tăcere ne retrimite înapoi la profețiile din Vechiul Testament care abundă cu informații despre această temă? Tot ce e posibil. În cele din urmă Romani 11 pare a fi singurul pasaj din Noul Testament care vorbește clar despre pocăința finală a lui Israel. Ce ne făceam fără Romani 11? Tema Israelului apare în toate textele Noului Testament. Dar tema specifică a pocăinței finale a lui Israel apare doar în Romani 11. Oare de ce? Oare pentru că revelația din vechime abunda cu privire la această temă, iar Pavel insistă pe NOUTATE, pe altoirea și funcția prezentă a Bisericii,

pe ceea ce nu era încă descoperit de Vechiul Testament. El are un mesaj relevant pentru cei din vremea lui. Aceștia aveau Vechiul Testament în mâini și insistau pe supremația lui Israel nevăzând loc pentru perioada Bisericii în planul Domnului. Pavel e trimis pentru a completa revelația în acest sens. De aceea, nu insistă pe ceea ce era deja revelat. Astfel, e suficient ca în Romani 11 el să valideze că toate profețiile din vechime se vor împlini în momentul pocăinței finale a lui Israel. și atunci va urma o altă etapă în planul divin. Dar el dă învățătură Bisericii despre rolul ei din etapa prezentă a revelației. Ce va fi în mia de ani, se va clarifica în timpul miei de ani! În Romani 11 găsim trei versete cheie cu privire la relația dintre Biserica dintre Neamuri și Israel:

Nr.	Pasaj din Romani 11	Observații
1	<p>Întreb dar: s-au poticnit ei ca să cadă? Nicidecum, ci prin alunecarea lor s-a făcut cu putință mântuirea Neamurilor <u>CA SĂ facă pe Israel gelos.</u></p>	<p>Scopul împlinirii preoției Bisericii printre Neamuri este să facă pe Israel gelos.</p>
2	<p>13. V-o spun vouă, Neamurilor: „Întrucât sunt apostol al Neamurilor, îmi slăvesc slujba mea</p> <p>14. și caut ca, <u>dacă este cu putință</u>, să stârnesc gelozia celor din neamul meu și să mântuiesc pe unii din ei.</p> <p>15. Căci, dacă lepădarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor din nou, decât viață din morți?</p>	<p>Nu ni se dă garanția că, dacă Biserica își împlinește funcția, Israel va și deveni gelos. De asemenea nici nu ni se dă garanția că Biserica va fi un model de credincioșie de-a lungul istoriei.</p>
3	<p>30. După cum voi odinioară n-ați ascultat de Dumnezeu, și după cum, prin neascultarea lor, ați căpătat îndurare acum,</p> <p>31. tot așa, ei acum n-au ascultat, pentru ca, <u>prin îndurarea arătată vouă, să capete și ei îndurare</u></p>	<p>Ni se explică clar că ei vor căpăta îndurare prin îndurarea arătată Neamurilor. Deci din acest verset reiese că slujba Bisericii va avea un rol</p>

		DECISIV în căința finală a lui Israel.
--	--	--

Deci Romani 11 ne prezintă un tablou foarte echilibrat cu privire la relația dintre Biserică și Israel. Deci SCOPUL Bisericii este să facă pe Israel gelos, dar nu sufocând Israelul cu evanghelizări agresive ci împlinindu-i slujba de LUMINĂ printre popoare. Dar nu ni se promite că credinșia Bisericii va avea efecte imediate asupra lui Israel. Pavel spune: dacă e cu putință. Dar când privește la viitor, el vede cum Israel capătă îndurare prin îndurarea arătată Bisericii. Deci Biserica va avea un rol decisiv în căința lor finală. De asemenea, termenul de PLEROMA Neamurilor ne poate sugera un apogeu al mărturiei Bisericii dintre Neamuri. Acesta îl putem plasa desigur în perioada lui Anticrist prin mărturia celor doi prooroci și a Bisericii care va suferi mult pentru Hristos. Deci finalul lui Romani 11 aduce o lumină binevenită. Desigur rmn multe întrebări. Înșuși Pavel ne vorbește despre o mare taină. Neînțelegerea deplină a ei, ne ține smeriți, ne ferește în a ne socoti singuri înțelepți.